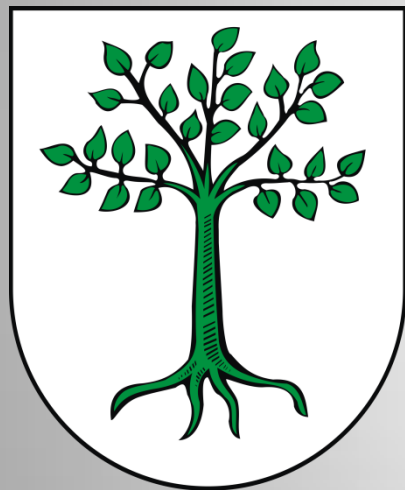

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRUSZWICA NA LATA 2015-2023

ETAP I. DIAGNOZOWANIE I WYZNACZANIE
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I PROPOZYCJI
OBSZARU REWITALIZACJI

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kruszwica na lata 2015-2023 jest opracowywany zgodnie z wytycznymi dla województwa kujawsko-pomorskiego, które zostały zawarte w następujących dokumentach:

- **"Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020"** z dnia 27 stycznia 2016 roku.
- **„Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”** Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku.

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

PODSTAWOWE POJĘCIA

Rewitalizacja

- **Kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.**

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

PODSTAWOWE POJĘCIA

Stan kryzysowy

- Stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

PODSTAWOWE POJĘCIA

Program rewitalizacji

- **Wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.**

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

PODSTAWOWE POJĘCIA

Obszar zdegradowany

- Teren, na którym zdiagnozowano stan kryzysowy, który może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z nich.

Obszar rewitalizacji

- Całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji również może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
- ≤ 20% powierzchni gminy
- ≤ 30% ludności gminy

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

Najważniejszy w rewitalizacji jest aspekt społeczny, dlatego trzeba przede wszystkim zaplanować działania ukierunkowane na zmniejszenie lub likwidację negatywnych zjawisk społecznych, występujących na danym obszarze, (tzw. działania „miękkie” finansowane ze środków EFS).

Jednak jeśli dla osiągnięcia założonych efektów społecznych rewitalizacji niezbędne okaże się zrealizowanie także projektów infrastrukturalnych „twardych”, finansowanych ze środków EFRR, to muszą one mieć wyłącznie charakter uzupełniający wobec działań „miękkich”.

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

Przykładowy schemat działań rewitalizacyjnych nr 1

Działania „miękkie” z EFS

Projekt nr 1

Projekt nr 2

Działania infrastrukturalne z EFRR

Projekt „twardy”

Zakładany efekt działań rewitalizacyjnych

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

Przykładowy schemat działań rewitalizacyjnych nr 2

Działania infrastrukturalne z EFRR

Projekt „twardy”

Działania „miękkie” z EFS

Projekt

Zakładany efekt działań rewitalizacyjnych

DIAGNOZA GMINY

PROBLEMY

- malejąca liczba ludności

- niski udział w populacji osób z wyższym wykształceniem

- wysokie bezrobocie

- niska aktywność osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy

- postępujące zjawisko ubóstwa wśród mieszkańców gminy

- występowanie w gminie zjawiska dziedziczenia bezrobocia

DIAGNOZA GMINY

PROBLEMY

- niski poziom kształcenia w placówkach oświatowych na terenie gminy

- zagrożenia środowiskowe

- niski stopień rozwoju przedsiębiorczości

- brak całkowitego zwodociągowania gminy

- zły stan techniczny części sieci kanalizacyjnej

- niedostateczny dostęp do usług medycznych

- obecność nieestetycznej przestrzeni publicznej wymagającej doinwestowania

DIAGNOZA GMINY

PROBLEMY

- zły stan techniczny części budynków
użyteczności publicznej m.in. świetlic wiejskich

- nierównomierny dostęp do oferty kulturalnej

- niszczące zabytki na terenach wiejskich

- niewystarczająca w stosunku do potrzeb
infrastruktura turystyczna, rekreacyjna i
sportowa

- zły stan techniczny istniejącej infrastruktury
sportowej

- niewystarczające wykorzystanie potencjału
turystycznego

DIAGNOZA GMINY POTENCJAŁ

- dogodne położenie wobec dużych ośrodków miejskich (Inowrocław, Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Gniezno)

- dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna i drogowa

- duże możliwości rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych

- duża liczba zabytków, w tym o znaczeniu ponadregionalnym

- tradycje i historia Kujaw Zachodnich, w tym kultywowanie tradycji ludowych, kulinarnych, artystycznych

- położenie miasta na drodze wodnej Kanał Bydgoski - Warta (Wielka Pętla Wielkopolska)

DIAGNOZA GMINY POTENCJAŁ

- szlaki turystyczne, Nadgoplański Park Tysiąclecia, unikalne gatunki roślin i zwierząt

- rozbudowana sieć placówek edukacyjnych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne, rolnicze)

- sprawne i prężnie działające organizacje pozarządowe oraz kluby sportowe

- duży potencjał sportowy (obecność klubów sportowych odnoszących dobre wyniki na arenie ogólnokrajowej i międzynarodowej)

- dobre warunki do prowadzenia działalności rolniczej

ANALIZA WSKAŹNIKOWA GMINY

Diagnozę sytuacji poszczególnych jednostek przeprowadzono w oparciu o listę wskaźników stanu kryzysowego dla terenów wiejskich i małych miast, która stanowi załącznik nr 3 „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” tj.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA GMINY

Analizowane wskaźniki dla terenu miasta

- Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem;
- Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych;
- Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze;
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem.

Według wytycznych za obszar zdegradowany może być uznany obszar, w którym co najmniej 2 z 4 analizowanych wskaźników osiągają wartości mniej korzystne od wartości średnich dla całego obszaru gminy. W tym jeden wskaźnik musi dotyczyć sfery społecznej.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA GMINY

Analizowane wskaźniki dla terenu wiejskiego

- Udział gospodarstw domowych-stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem;
- Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych;
- Sołectwo należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia;
- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym;

Zgodnie z wytycznymi do obszaru zdegradowanego zostały włączone sołectwa w których zidentyfikowano co najmniej dwa problemy społeczne mierzone ww. wskaźnikami. Kolejnym kryterium, które miało również decydujący wpływ na kwalifikację danego obszaru było występowanie przestrzeni zdegradowanych lub zdiagnozowanego stanu kryzysowego.

OBSZAR ZDEGRADOWANY I JEGO UZASADNIENIE

GMINA MIEJSKO - WIEJSKA
(gdy miasto koncentruje
więcej niż 30% ludności
gminy)

Delimitacja obszaru
zdegradowanego
metodą mieszaną

DLA MIASTA wg
delimitacji dla małych
miast

DLA OBSZARU
WIEJSKIEGO wg
delimitacji dla
obszarów wiejskich

OBSZAR ZDEGRADOWANY I JEGO UZASADNIENIE

Tabela nr 1. Analiza wybranych wskaźników dla obszaru wiejskiego cz. I

Sołectwo	Bachorce	Chelmce	Chelmiczki	Chrosno	Gocanowo	Gocanówko	Grodztwo	Janowice	Karsk	Kicko	Kobylnica	Kobylniki	Lachmirowce	Ostrowo	Papros	Wartości dla całej gminy
Wskaźnik pomiaru																
Udział gospodarstw domowych-stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem	11,20%	10,87%	8,62%	15,00%	21,74%	15,56%	6,54%	12,39%	8,67%	11,49%	7,84%	7,50%	21,43%	18,42%	12,08%	10,57%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych	22,86%	22,50%	16,67%	16,67%	31,43%	54,55%	19,05%	33,33%	29,27%	31,43%	45,45%	33,33%	28,13%	14,29%	7,14%	22,92%
Sołectwo należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia (wg kryterium szczegółowego)	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	11,63%	12,66%	14,91%	9,52%	20,47%	9,32%	8,54%	11,50%	11,82%	9,02%	9,02%	9,82%	19,39%	14,29%	9,03%	11,95%

Legenda:

Wartość mniej korzystna od średniej dla całej gminy Kruszwica

Wartość korzystniejsza od średniej dla całej gminy Kruszwica

OBSZAR ZDEGRADOWANY I JEGO UZASADNIENIE

Tabela nr 2. Analiza wybranych wskaźników dla obszaru wiejskiego cz. II

Sołectwo	Polanowice	Popowo	Piaski	Piecki	Racice	Rusinowo	Rzepowo	Sławsk Wielki	Sokolniki	Sukowy	Szarlej	Taranowo	Wola Wapowska	Wróble	Złotowo	Wartości dla całej gminy
Wskaźnik pomiaru																
Udział gospodarstw domowych-stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem	12,77%	17,39%	12,61%	11,86%	4,35%	3,23%	18,00%	8,77%	19,61%	10,81%	20,86%	20,59%	26,19%	17,86%	12,96%	10,57%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych	20,97%	22,22%	13,89%	14,29%	21,43%	0%	22,58%	19,44%	11,11%	17,65%	24,49%	15,38%	14,29%	37,50%	23,53%	22,92%
Sołectwo należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia (wg kryterium szczegółowego)	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	16,58%	8,49%	12,16%	7,87%	15,22%	5,19%	16,76%	12,37%	6,52%	8,72%	15,26%	13,54%	11,20%	10,26%	12,41%	11,95%

Legenda:

Wartość mniej korzystna od średniej dla całej gminy Kruszwica

Wartość korzystniejsza od średniej dla całej gminy Kruszwica

OBSZAR ZDEGRADOWANY I JEGO UZASADNIENIE

Dla obszaru wiejskiego gminy Kruszwica obszar zdegradowany wyznaczono w oparciu o analizę wskaźnikową poszczególnych sołectw. Zgodnie z wytycznymi do obszaru zdegradowanego zostały włączone sołectwa, w których jednocześnie spełnione zostały następujące kryteria:

- zidentyfikowano co najmniej 2 problemy społeczne;
 - stwierdzono występowanie przestrzeni zdegradowanych lub zdiagnozowano stan kryzysowy (negatywne zjawiska ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej).

OBSZAR ZDEGRADOWANY I JEGO UZASADNIENIE

● Tabela nr 3. Analiza wybranych wskaźników dla obszaru miasta

Wskaźnik pomiaru	Obszar 1 Zachodnia część miasta Kruszwica	Obszar 2 Wschodnia część miasta Kruszwica	Wartości dla całej gminy
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	18,05%	18,34%	17,30%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych	23,22%	21,14%	22,92 %
Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze	13,17%	8,36%	9,32%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	13,24%	4,75%	8,56%

Legenda:

Wartość mniej korzystna od średniej dla całej gminy Kruszwica

Wartość korzystniejsza od średniej dla całej gminy Kruszwica

OBSZAR ZDEGRADOWANY I JEGO UZASADNIENIE

W oparciu o przeprowadzoną analizę obydwie jednostki strukturalne miasta zostały uznane za obszar zdegradowany. Dla obszaru zachodniej części miasta Kruszwica aż 3 spośród 4 analizowanych wskaźników osiągały wartości gorsze niż średnia gminy. Natomiast dla obszaru wschodniej części miasta odnotowano mniej korzystne wartości dla 2 wskaźników.

OBSZAR ZDEGRADOWANY NA TERENIE GMINY KRUSZWICA

OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUSZWICA

Spośród dwóch jednostek strukturalnych miasta jako obszar rewitalizacji uznano zachodnią część miasta Kruszwica.

Wybór podyktowany był zastosowaniem metodologii z wytycznych, zgodnie z którą za obszar rewitalizacji należy uznać ten obszar, na którym więcej spośród analizowanych wskaźników uzyskało wartości mniej korzystne od średniej dla gminy.

OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUSZWICA

W oparciu o wcześniej wymienione zestawy kryteriów dla terenów wiejskich za obszar przeznaczony do działań rewitalizacyjnych uznano następujące sołectwa: Chrosno, Chełmce, Polanowice, Racice oraz Wola Wapowska. Są to obszary o szczególnie dużym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych.

Ponadto potencjał tych obszarów oraz istniejące zasoby można z pozytywnym skutkiem wykorzystać także dla całej gminy w działaniach rewitalizacyjnych.

OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUSZWICA

Chrosno z uwagi na występowanie przestrzeni zdegradowanej w postaci starego wiatraka, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego. Na terenie miejscowości znajduje się już publiczna infrastruktura aktywizacji społecznej w postaci świetlicy wiejskiej. Wiatrak po adaptacji do funkcji społeczno-kulturalnych będzie uzupełnieniem i rozszerzeniem prowadzonych dotychczas działań, które bardzo często nie zaspokajały wszystkich potrzeb mieszkańców.

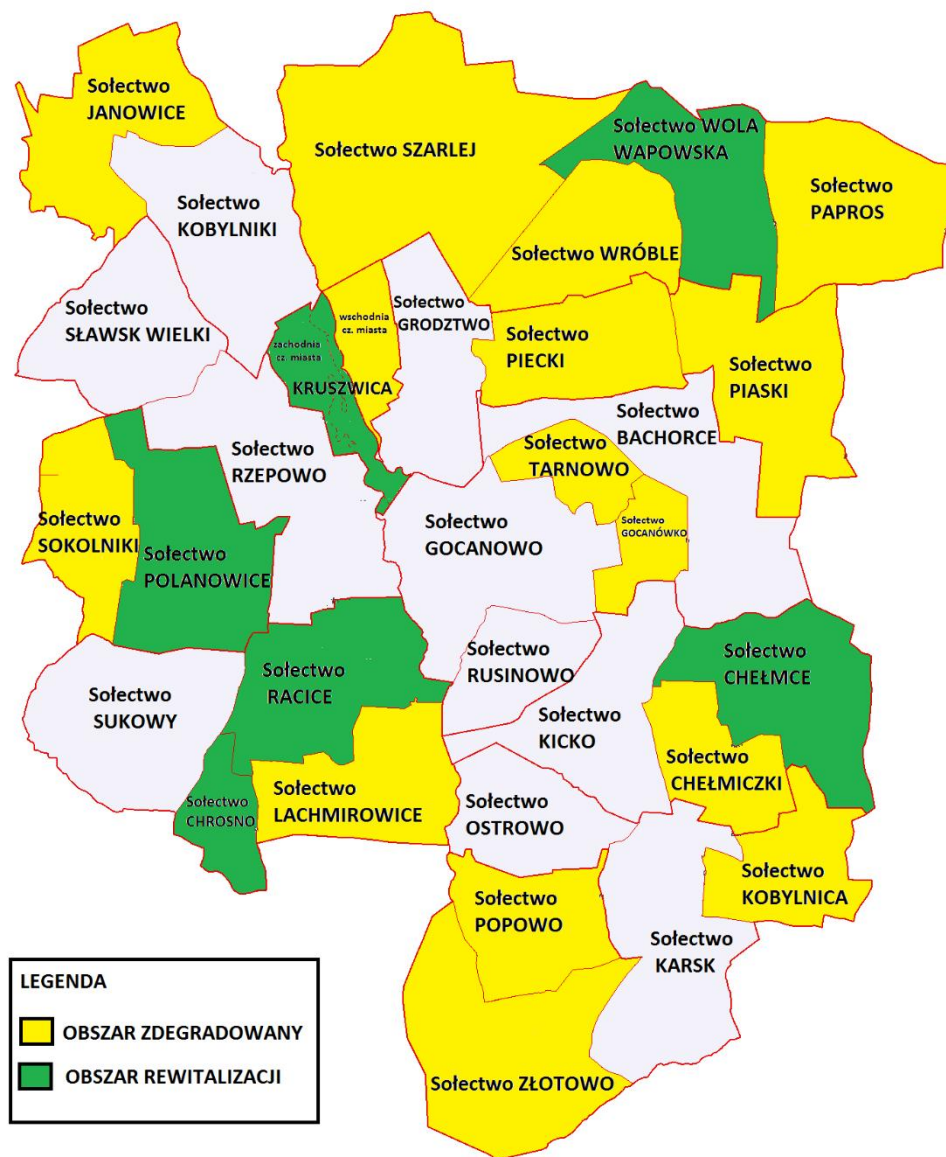
OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUSZWICA

Chełmce, Polanowice, Racice oraz Wola Wapowska

Wszystkie wymienione sołectwa należą do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia.

Istotne jest również to, że w sołectwie Polanowice oraz Wola Wapowska w wyniku analizy wskaźnikowej zdiagnozowano wyższy od przeciętnej w gminie wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Mimo istniejącego stanu kryzysowego na tym obszarze lokalne organizacje są zainteresowane prowadzeniem zajęć aktywizujących oraz rozwijających pasje wśród społeczności lokalnej. Są to obszary, których potencjał oraz istniejące zasoby można z pozytywnym skutkiem wykorzystać także dla całej gminy w działaniach rewitalizacyjnych. Ponadto na terenie miejscowości Chełmce, Polanowice i Racice istnieje infrastruktura kulturalno – rekreacyjno - sportowa w stanie wymagającym interwencji i doinwestowania.

OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUSZWICA

LEGENDA

- OBSZAR ZDEGRADOWANY
- OBSZAR REWITALIZACJI

PROPONOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

Zachodnia część Kruszwicy

- utworzenie na rewitalizowanych obszarach miejsc z infrastrukturą rekreacyjną (okolica ulic: Lipowej, Kasprowicza i Osiedla Robotniczego);
- rozbudowa infrastruktury żeglarskiej na jeziorze Gopło;

Chrosno

- odnowa drewnianego XIX - wiecznego wiatraka typu „koźlak”;

Chełmce

- przebudowa boiska wraz z modernizacją przyległej infrastruktury;

PROPONOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

Polanowice

- przebudowa boiska wraz z modernizacją przyległej infrastruktury;

Racice

- budowa hali sportowo-rekreacyjnej;

Wola Wapowska

- remont świetlicy wiejskiej na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej.

PROPONOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

**Cały obszar
rewitalizacji
na terenie
gminy
Kruszwica**

- W ramach GPR dla gminy Kruszwica zaplanowano przedsięwzięcia społeczne („miękkie”), które będą ukierunkowane na zmniejszenie oraz zniwelowanie problemów społecznych. Ich głównym celem będzie rozwój dzieci i młodzieży oraz integracja i aktywizacja społeczna mieszkańców.